

PEDRO TŶ CARTA HAN VÉN

¹ Pedro tŷ ãjag mŷ carta rán hã vẽ, Jesus Cristo tŷ inh fẽg hã vẽ, sŷ tŷ ti apóstolo jẽ já. Sŷ Topẽ tŷ ūn kuprēg mû ag mŷ rán hã vẽ. Êg mré ke tû ag kâmî ãjag tóg mügtî, ū tŷ Jesus ki ge tû ag kâmî, Ponto tá, Galácia tá, Capadócia tá, Ásia tá, Bitínia tá ke gé.

² Topẽ vŷ ãjag kuprēg. Vâsŷ tóg to jykrén ja nî, ãjag kuprēg ke to, ûg jóg tŷ Topẽ ti. Ñag mŷ tóg ã kuprîg jenê, hã kŷ ãjag tóg tŷ ti tû nŷtî, ãjag tŷ Jesus Cristo vî kri fi já, ti tŷ ã kyvénh tŷ ãjag kygpe já, ãjag tŷ ti ri ke há nŷtî já. Topẽ já ãjag tar han mân', han mân' hé, kŷ ãjag já krî kânhvy nŷtî.

Topẽ tŷ ûg mŷ nén ū há ven ke

³ Topẽ mŷ sóg vî há han tî, ûg Senhor tŷ Jesus Cristo panh mŷ. Êg jagâgtân tâvî han tóg tî. Jesus Cristo rîn mân tóg, ti ter kar kŷ, kŷ tóg Jesus tugrîn ûg mur mân ri ke han tî gé. Kŷ tóg ûg mŷ sér tî,

⁴ ûg tŷ kanhkâ mî ûkrén kŷ. Tá ûg tóg nén ū sînvî kar venh ke mû. Tá ûg tû vŷ tû' henh ke tû pê nî. Kómog ke tû tóg nî, tá ûg tû ti, tá ū tóg ti kókén ke tû nî gé.

⁵ Topẽ ki ãjag tóg ge kŷ nŷtî, kŷ tóg ãjag ki rîr há han nî nî. Nén ū kar han há tóg nî, kŷ tóg ûg ki rîr há han tî gé, Topẽ ti. Ñag krenkren han já tóg ke mû, ãjag tŷ ti tŷ ûg mŷ nén nîm ke mû ûn ve já. Nîm han kŷ tóg nî nî, ti tŷ ûg mŷ nén ven ke ûn ti. Kurâ tŷ ûgno ki ûg tóg ûn venh ke mû.

⁶⁻⁷ Ver tóg ãjag mŷ jagy tî. Ge ra mŷ sér nŷtîmnî. Kânhmar tóg tû' henh ke mû, nén tŷ ûg mŷ jagy nî

tag ti. Topē tÿ ēg jykre ve sór vĕ, hă kÿ ēg tóg ver nén ū jagy ve vén tĩ. Ēg tÿ ti jagy to tar nÿtñ kÿ tóg vég mû, ēg tÿ ti ki rã há han kÿ nÿtñ ti. Ha vé, ouro rÿg ēg tóg tĩ, pí rÿ jagy ki, ēg tÿ ti há nĩ ēn ve jó. Ge ti nĩ, ēg mré. Tü' he jó tóg ke mû, ouro ti. Ouro kâfór ti nĩ, ēg tÿ ti ki rã ti. Ēg tÿ nén ū jagy ve to tar nÿtñ kÿ tóg ve há tĩ, ēg tÿ ti ki rã há han kÿ nÿtñ ti. Kÿ tóg ēg to vĩ há han ke mû, Cristo ti. Ēg tÿ tóg ūn mág han ke mû, ūn tar, Jesus tÿ v nh kar m y v nh ven ke kur   ēn k  .

8-9 Ti to há   ag nÿtñ,   ag tÿ ti ve ja t   (h  ) ra. Ti ki ge kÿ   ag nÿtñ,   ag tÿ ti v  g t   ra. H   kÿ   ag t   krenkren ke mû.   ag krenkren ke ēn h   t     ag m y s  r p   t  nh mû, s  r gy ti t  nh mû, ha vemn  .   ag fe t   mrin ke t  v   han ke mû, kur   ēn k  , ha vemn  .

10-11 Top   v   t   ag t   v  s  y t   ja n  gt  , Top   t   ũri ēg krenkren han mû tag ti. Top   kupr  g v   ag kanhr  n ja n  . Ag m y t   Cristo t   ēg jagfy jagtar jagy han ke k  m  n ja n  . Kÿ t   ag m y ti t   kar kÿ t   ūn mág j  nh ke t   ja n   gé, ti t   ēg jagfy v  s  r  nh kar kÿ t   ūn mág n  nh ke ti. Kÿ ag t   tag ve sór ja n  gt  , v  s  y Top   v   t   ag. "Kur   t   h   k   kenh ke n   h  n?" he ja ag t   n  gt  , Cristo jagtar ke to. "Ti t   h   ri kenh ke n  ?" he ja ag t   n  gt   gé. Tag ve sór t  v   ja ag t   n  yt  t  .

12 H   ra Top   t   ag m y: "inh pi(j  )   ag h   m y tag ven ke m  !', he ja n  . "  ag n  n ke ag h   m y ke v  , ag h   ne   ag t   n  n t   m   venh ke m  ," he ja t   n  , Top   ti, v  s  y ti v   t   ag m y. Ti t   ag m y   ag t   jan h   v  . H   k     ag t   hur m  , ti mr   ke ū ag t     ag m y Jesus k  me s  r k  m  n k  . Top   kupr  g v   ag tar han ja n  , Top   t   ag m y   ag t   j  n  n k  , kanhk  

tá, hā kÿ ag tóg ãjag mÿ ti kãmén kãmû ja nĩ. Ha vé, Topë tÿ jënë jafã ag tÿ ki kanhrän há tóg tî, ãjag tÿ ti kâme mëg mû tag ti, hâ ra ag tóg ki kagtig nÿtî.

Êg tÿ Topë vĩ ki króm kân ke

¹³ Hâ kÿ Topë tÿ ëg mÿ néñ tó mû hâ han sórmnî. Vênh ki êmêmni, Jesus tÿ ëg mÿ néñ nñm ke mû ën hâ mî ëkrén nî. Jesus tÿ vênh ven ke kurâ ën kâ ëg tóg venh ke mû sir, ti tÿ ëg mÿ néñ nñm ke mû ën ti.

¹⁴ Vâsÿ ãjag tóg ãjag tÿ néñ to én mû ën han ja nÿgtî, ãjag tÿ Topë vĩ më ja tû nÿtîn kÿ. Üri Topë vĩ hâ ki króm nî, ãjag tÿ vâsÿ néñ han ja én tovanh kân nî.

¹⁵ Topë jykre hâ han nî, kÿ tóg vênh ven mû, ãjag tÿ tÿ ti tû nÿtîn ti. ãjag tÿ ti jykre hâ han jé Topë tóg ãjag kuprëg. Há tâvî ti nî, Topë ti, kÿ ti jykre ri ke han nî.

¹⁶ Tag tó ja ti nî, ha më: “ñn há pë vÿ tÿ inh nî, kÿ inh ri ke nÿtî sórmnî, vênh jykre há hâ han kÿ nÿtîmnî,” he ja tóg nî, Topë ti.

¹⁷ Êg tÿ Topë mré vêmén kÿ ëg tóg ti mÿ: “ëg jóg,” he tî. Hâ kÿ ëg tóg ti kamëg ke mû, ti tÿ tÿ ëg jóg nñn kÿ. Ha vé, ëg kar tÿ néñ han mû vég ti nÿgtî, kÿ tóg vênh kar jykre ki kanhró kar nî, Topë ti, kÿ tóg vênh kar jykre tónh ke mû. Ver ëg tóg ü tÿ ti ki kagtig ag kâmî mûgtî. Êg tÿ ag kâmî mûn kÿ ëg tóg Topë vĩ ki króm há han ke mû.

¹⁸ Kaja e to tóg ëg kygjäm ja nî, ki kanhró ãjag tóg nÿtî. ãjag jo ke ag vÿ ãjag jo vênh jykre kórég han ja nÿgtî, ãjag tÿ ag nón han jé. Hâ ra tóg kaja e to ãjag kygvân ja nÿgtî, ãjag tÿ vênh jykre kórég ën han mân tû nî jé. Kaja e to tóg ëg kygjäm. Ouro to ke pijé'. Prata to ke pijé', ti kaja én ti. Tû' he jé tóg ke mû, ouro mré prata ti.

19 Hā ra tóg ã kyvénh hā to ēg kygjām, kÿ tóg tū' he jāvānh nñ, ti kyvénh ti. Nén ū kaja kãfór kar ti nñ, ti kyvénh ti. Ün há tāvī vý tÿ ti nñ, ū tÿ ã kyvénh tÿ ēg kygjām mû ẽn ti, hā vý: Cristo, he mû. Kygné ja tû pe ti nñ. Kÿ tóg ovelha hā tāvī ri ke nñ, ti tÿ ēg jagfy ter kÿ.

20 Topë vý ti kuprëg, ti tÿ ēg jagfy ter jé. Æ tÿ néñ ū kar han tû ki tóg ti kuprëg, vâsÿ. Hā ra tóg ūri ga kri mur ja nñ, ãjag tÿ ti vî më gé, kurâ tÿ ēgno to hâ.

21 Ti tugrîn ãjag tóg Topë ki ge kÿ nÿtÿ. Ti rîn mân ja tóg nñ, Topë ti, kÿ tóg ti tÿ ün mág han ja nñ gé, kanhkâ tá. Kÿ Topë ki râ há han nñ. ãjag krenkren han jé tóg ke mû, ha vemnñ.

22 Topë vî pë ki króm ãjag tóg tî, hâ kÿ ãjag tóg jânhkrig kÿ nÿtÿ ha, ūri. ãjag mré ke kar ag to ãjag tóg há tâvî nÿtÿ gé. Kÿ jagné to há nÿtÿ to tar nÿtîmní gé. Ón kÿ jagné to há nÿtÿ tûg nñ.

23 Topë vý ãjag han mân, kÿ tóg ēg mur mân ri ke nñ. Æ vî tÿ tóg ēg han mân ja nñ. Rîr ti nñ, ün vî mû ti, hâ vý: Topë, he mû. Tû' henh ke tû ti nñ. Ti tÿ ēg han mân kÿ tóg tÿ ēg panh pir nñ, ün ter ke tû ẽn ti. Ëg panh ter mû ẽn ri ke tû ti nñ.

24 Hâ kÿ tag tóg rán kÿ nñ, ha më: “ëprâ ke ag vý re ri ke nÿtÿ, re fej sînvî ẽn ri ke. Hâ ra tóg kânhmar tóg tî, re tî, kÿ ti fej tóg kâgter kân tî. Kÿ ëprâ ke ag tóg kânhmar kâgter tî gé, re fej ri ke.

25 Jâvo Topë vî vý tû' henh ke tû pë nñ,” he tóg, Topë vî tÿ rán kÿ nñ ki. Tag më ãjag. Topë vî sér to ken hâ vê.

2

Jesus tÿ pó há ri ke nñ

¹ Hā kÿ ãjag jykre kórég tovãnh kān nÿ. Ón mān tûg nÿ. Ú lograr he mān tûg nÿ. Ú tû to én mān tûg nÿ. Ú to vĩ kónän mān tûg nÿ gé.

² Nêñê vÿ leite kron (ka)më nïgtí. Topë vĩ vÿ ëg mÿ gîr sî pafa mû ën ri ke nÿ. Kânhmar vënh vĩ hâ ën më mân', më mân' hemnî. Kÿ ãjag tóg mog há han ke mû, ãjag krenkren je.

³ Hâ kÿ tag tóg ti to rán kÿ nÿ, ha më: "ki kanhrän sî han ãjag tóg huri, ëg Senhor tÿ tÿ ûn há tâvñ nñ ki," he ja tóg nÿ, Topë vĩ rá ki.

⁴ Ëg Senhor to kâmû jëg. Pó ri ke ti nÿ, ïn han mû ag tÿ pó fón mû ën ri ke ti nÿ. Hâ ra tóg rîr jë, ëg Senhor ti. Ag tÿ ti fón mû ra tóg Topë mÿ há tâvñ nÿ, pó kar ag há kâfór.

⁵ Kÿ ëg tóg pó ri ke nÿtí gé. Kÿ Topë kupríg vÿ ëg tÿ Topë jo ïn ri ke han ke mû, pó tÿ ïn ën ri ke. Kÿ ti tÿ ãjag mÿ néñ han sór mû ën to ti mÿ vënh nenh tûg nÿ, ti mÿ: "hej," hemnî. Jesus Cristo vÿ ãjag tar han sór mû, ãjag tÿ ti tû ki rîr há han je. Vâsÿ Topë tû ki rîr tû ag tÿ ti mÿ néñ û kar pûn ja ën ri ke tóg nÿ sir, ëg tÿ Jesus tû han kÿ. ãjag tÿ ti tû ki rîr há han kÿ tóg ti mÿ há tînh mû.

⁶ Hâ kÿ tag tóg rán kÿ nÿ, ha më. "Pó há kuprëg inh, kÿ sóg tÿ ïn nûna ri ke han, Sião tá. Ú tÿ ti ki râ kÿ tóg venh ke mû, Topë tÿ néñ tó mû ën ti," he tóg, Topë vĩ rá ki.

⁷ ãjag hâ to tóg rán kÿ nÿ, ti vĩ tag, ãjag tÿ ti ki ge kÿ nÿtîn kÿ. Ú tÿ ti kato vâsânsân mû ag to tag tóg rán kÿ nÿ gé, ha më. Ag to tóg: "pó tÿ ïn han jafâ fón ag tóg, pó tÿ ïn han tû ag," he mû. "Ag mÿ tóg kórég ja nÿ, pó ën ti. Hâ ra Topë tóg pó ën hâ tÿ ïn nûna han mû," he tóg, Topë vĩ rá ki.

8 Kÿ tag tóg rán kÿ nÿ gé, ha më. “Pó ën tÿ ag tóg krím ke tÿ. Päró vë sir, pó ën ti, kÿ ag tóg päró tÿ krím krím ke kÿ vár mû sir,” he tóg mû gé, Topë vî rá ki. Ü tÿ Topë vî kri fi sór tû ag hã vÿ tÿ krímkrim ke tÿ. Topë tÿ néñ han hã vë gé.

9 Äjag hã kuprëg tóg, Topë ti, äjag tÿ tÿ pâ'i mág nÿtî je, ti tû ki rîr tû to, äjag tÿ tÿ ti povo nÿtî je, vyr mÿ. Äjag kuprëg tóg, Topë ti, äjag tÿ ti tÿ néñ han mû kâmén je, ti jykre tar ti, äjag tÿ tÿ ti tû nÿtîn kÿ. Väsy äjag tóg kuty mî mû ja nÿgtî, hã ra tóg äjag tatî kâtîg, äjag tÿ ūri kurâ mî mû je, ti tÿ äjag mÿ jêngrë nîm kÿ.

10 Äjag pi(jé) väsy tÿ ūtû ja nÿtîgtî'. Üri äjag tóg tÿ Topë povo nÿtî, ti tû. Äjag pi(jé) väsy Topë tÿ äjag jagägtân sór mû tag më ja nÿgtî'. Üri tóg hã ra äjag jagägtân, Topë ti.

Jesus tÿ vënh jykre pâno to ëg kygvän

11 Inh kanhkâ', tag ki ëg tóg ëg mré ke tû ag jamâ mî mûgtî. Ëg jamâ pijé', ga tag ti'. Hã kÿ sóg äjag jyvën mû. Äjag tÿ néñ ū to én mû ën han sór tûg nî. Äjag kókén je tóg ke mû, kÿ äjag tóg ëg Senhor tovânh sór ke mû, ha vemnî.

12 Jesus ki ge kÿ nÿtî tû ag kâmî äjag tóg nÿtî, hã kÿ vënh jykre há tâvî han nî. Äjag to ón sór ag tóg tÿ, äjag to ag tóg: “jykre pâno ag nÿtî,” he sór tÿ. Kÿ vënh kar tÿ äjag jykre há ve kÿ ag ón ën tóg ve há tûnh mû. Äjag jykre há ve kÿ ag tóg: “Topë jykre vÿ há nî,” henh ke mû, hën ri ke mûn, Topë tÿ ag kutân kÿ.

13 Ëg Senhor to há äjag tóg nÿtî. Ti to há nÿtîn kÿ ëprâ äjag pâ'i ag vî ki króm nî gé. Pâ'i mág pë tÿ

imperador ẽn vĩ ki króm nĩ, vênh kar ag mÿ tÿ ūn mág ẽn vĩ ti.

¹⁴ Ti kr  m p  'i ag v   ki kr  m n   g  , governador ag. P  'i m  g p     n t   vin m   ag v  , governador ag, ag t   ūn jykre p  no ag v  g k  n  n j  , ag t   ūn jykre h   ag to v   h   han j   g  .

¹⁵   t   ki kagt  g ag v     jag to v   k  n  n t  . K   n  n   h   t  v   h   han n  , k   ag t     jag kato ne t  nh ke v   t   t  nh m  , ha v  mn  . Tag v  h   n  , Top   m  .

¹⁶ Cristo v     g kygv  , v  nh jykre p  no to. K   v  nh jykre p  no han m  n s  r t  g n  . To: “inh kava ti huri, Cristo ti, h   k   s  g jatun m   han ke m  , is   n  n to   n m   kar ti,” he t  g n  . Top   t   v  t     g n  t  , k   ti jykre h   han n  . H   j   t  g   g kygv  ,   g t  t   ti t   n  t   j  .

¹⁷   pr   ke    to    he t  g n  .   g mr   Jesus ki ge k   n  t   ag kar to h   n  t  mn  . Top   kam  g n  .   pr   ke t   p  'i m  g t   imperador   n kam  g n   g  .

  g t   Cristo ri k  n jagtar n  t  nh ke

¹⁸   jag k  m      ag t  g patr  o m   r  nhr  j t  , fagr  nh m  .   jag patr  o v   ki kr  m n  , ag kam  g n  .   jag k  m      patr  o v  h   n  , kom  r h   t  g v   t  ,   jag to jykr  n h   han t  g t  .   jag t   ti to h   n  t  n k   t  g h   t  .   jag k  m      patr  o t  g k  r  g n  .   n to v  h   han n   g  , ti kam  g n   g  .

¹⁹ Kej  n t  g fagr  nh m     jag to j  nh ke m  ,   jag patr  o k  r  g ti.   jag t   Top   jykre han s  r m   to t  g   jag to j  nh ke m  . Ge ra ti to j   t  g n  , k   Top   t  g   jag m   v  h   han ke m  .

²⁰ Kej  n   jag patr  o t  g   jag t   kygn   to   jag mr  nm  r  n t  . Tag v  t   n  n   t   n  . Ti t     jag jykre

há to ãjag mrānmrān kÿ Topë tógrãjag mÿ vĩ há han ke mû.

²¹ Hâjé Topë tógrãjag kuprêg.

Cristo vÿ ëg jagfy vësýrénh gé, mÿr, ha më. Ti vësýrénh tugrîn ëg tógrãjag tar nÿtînh mû, ëg tÿ kején ti kóm jagtar nÿtînh ken kÿ.

²² Nén û kórég han ja tû ti nñ. Ú pi(jé) ti ón venh mû', ti ón vânh nñn kÿ.

²³ Ag tÿ ti mÿ vĩ kónän mû ra tógrãjag mÿ vĩ kónän ja tû nñ. Ag tÿ ti vësýrénh han mû ra tógrãjag mÿ vĩ ja tû nñ gé. Topë hâm tógrãjag ëkrén ja nÿtî. "Ti hâne ag jykre tugnÿm ke mû', inh jykre ti ke gé," he ja ti nñ. "Ti hâne ag vógrãjag ke mû'," he ja ti nñ, Cristo ti.

²⁴ Ha vé, Cristo vÿ ëg tÿ Topë vĩ mranh ja ên kajäm ja nÿtî, cruz to tógrãjag ter ja nÿtî. Hâ tugrîn ëg jykre si tógrãjag tû tû ha, ti tÿ ëg jykre si tÿ tû' hen kÿ. Vênh jykre há hâ han je ëg tógrãjag vênh fêg kÿ nÿtî. Ti vësýrénh tugrîn ëg tógrãjag tûn hâ nÿtî.

²⁵ Vâsý ëg tógrãjag vênh mëg tÿ carneiro vâgfor ri ke nÿtî ja nÿtî. Hâ ra tógrãjag hur ëg tatûn, ëg vâgfor ja ra, Jesus ti. Kÿ ëg tógrãjag ti mré mû mû sir, carneiro fag tÿ pastor mré mû ri ke. Ti hâne ëg ki rîr nñ ha'.

3

Fag tÿ ag mré vênh jykre há han ke

¹ Sÿ ûn tÿtâ fag jyvën hâ vë, ha më. Ñjag mén vĩ han nñ. Ñjag kâmû fag mén ag vÿ ver Topë ki râ sôr ja tû nñ. Ge ra ti mré ti vĩ ki króm nñ, ti tÿ tÿ ã mén nñn kÿ. Ti tÿ ã jykre há ve kÿ tógrãjag hêñ ri ke mûn ti ki râ sôr ke mû, ã tÿ ti mÿ nén û tó tû ra.

² Topë kamëg kÿ ti jykre há han nñ, ñjag jânhkri nÿtî je. Kÿ ñjag mén ag vÿ ñjag jykre há venh ke mû.

3 Vēsīnvī han sór tūg nī, ājag gānh tÿ, pó sīnvī kaja e tÿ ke gé, kur kaja e tÿ ke gé. Êg tÿ vēsīnvī han sór ke tū vē.

4 Ājag jykre hā sīnvī han nī, hā vÿ: komēr hā vī, he mū, vī mág tū, he mū. Vēnh jykre sīnvī tag vÿ há nī, Topē mÿ, kÿ tóg tū' henh ke tū nī gé.

5 Gen kÿ fag tóg nÿtī ja nÿgtī gé, êg mÿnh'mÿnh ve fag, Topē tū fag, ū tÿ Topē ve sór ja fag. Fag mén jykre hā mī fag tóg mū ja nÿgtī,

6 Sara fi ke gé. Abraão jykre mī fi tóg tī ja nÿgtī, hā kÿ fi tóg ti to: "inh pā'i vē," he ja nÿgtī. Kÿ vēnh jykre há hā han nī. Ú tÿ ājag tÿ vēnh jykre há han kamēg mū ra ge ra han nī. Kÿ ājag tóg tÿ Sara fi krē'krē fag ri ke nÿtī.

7 Kÿ sóg ag jyvēn sór mū gé. Ājag prū fag ki rīr há han nī, ha mē. Fag pi(jé) ājag tar ri ke nÿtī'. Hā ra Topē tóg fag mÿ rīr krÿg ja tū ẽn nīm ke mū gé, ti tÿ ājag mÿ rīr krÿg ja tū nīm ẽn ri ke. Ājag tÿ ājag prū fag ki rīr há han kÿ ājag tóg jatun mÿ Topē mré vēmén ke mū.

Êg tÿ kejēn Cristo jykre to jagtar ke

8 Vāhā sóg ājag mÿ tag tó sór mū, ha mē. Jagnē mré vēnh jykre pir han nī. Ú fÿ kÿ ti mré fÿmnī, ū mÿ sér tīn kÿ ti mré mÿ sér nÿtīmnī. Jagnē to há tāvī nÿtīmnī. Jagnē mré komēr hā vīmnī. Jagnē kāfōr han sór tūg nī.

9 Ú tÿ ājag mÿ néñ ū kórég han mū ra ti mÿ néñ ū kórég han tūg nī. Ú tÿ ājag mÿ vī kónān mū ra ti mÿ vī kónān tūg nī gé. Vēnh kajām sór tūg nī. Hÿ, vēnh kar to Topē mÿ: "ag ve há han nī," hemnī. Topē vÿ ājag ve há han sór mū, hā jé tóg ājag kuprēg.

10 Hā kÿ tag tóg rán kÿ nÿ, ha më: “ãjag mÿ jatun mÿ nÿtÿ sór mû’, néñ û kar tÿ ãjag mÿ sér tÿ jé’? Kÿ vÿ kónañn mân tûg nÿ. Ón mân tûg nÿ gé.

11 Vënh jykre pâno han mân tûg nÿ, vënh jykre há hâ han nÿ, vënh kar krî tÿ kãnhvy’ he sórmnÿ gé, tag hâ to vâsân nÿ, ti tÿ ãjag mÿ sér tÿ jé.

12 Ëg Senhor vÿ û tÿ vënh jykre kuryj han mû ag ki rîr há han mû. Ag tÿ ti mÿ néñ û to vîn kÿ tóg ag vî mëg mû, Topë ti. Hâ ra tóg û tÿ vënh jykre pâno han mû kato tê tÿ, Topë ti,” he tóg, Topë vî rá ki.

13 Ú vÿ ãjag mÿ néñ û kórég han ke tû nÿ, ãjag tÿ vënh kar mÿ néñ û há han sór kÿ.

14 Kejën ãjag tóg hâ ra vënh jykre há tugrîn vësýrénh ke mû, Topë vî tugrîn. Kÿ mÿ sér jagy nÿtÿmnÿ. Ëprâ ke ag kamëg tûg nÿ. Ag vî jëmë sór tûg nÿ, ag tÿ ãjag tÿ ti tovânh han sór mû ra.

15 “Cristo vÿ tÿ inh pâ'i nÿ, kÿ sóg ti hâ kamëg nÿ,” hemnñ. Tag hâ mî ëkrén nÿ. Kejën û tóg ãjag mÿ: “ne to ke nê, hâ vÿ: Cristo ki râ, he mû?” he tÿ. Ën mÿ kâmén kân nÿ.

16 Ú tÿ ge mÿ komêr hâ vîmnÿ. Topë vÿ vég nî nÿ, ãjag tÿ ti mÿ néñ tó mû ên ti. Fe kavéj nÿtÿ sór tûg nÿ. Kÿ ãjag tóg û tÿ Cristo jykre to vî kónañn sór mû ag vî tÿ tû' henh ke mû, ha vemnñ.

17 Kejën ãjag tóg vënh jykre há to jagtar ke mû, Topë tÿ tag to jykrén kÿ. Hâ ra tóg há nÿ. Æjag tÿ vënh jykre kórég to jagtar nÿtÿn kÿ tóg kórég nÿ.

18 Cristo hâ to jykrén nÿ, ha më. Ter ja tóg nÿ, Ëprâ ke ag tÿ Topë mÿ név(e) nÿtÿ tugrîn. Æ ter pir ki tóg kajäm kân. Jykre kuryj tóg nÿ, Jesus ti, hâ ra tóg ûn jykre pâno ag jagfy ter ja nÿ. Ti tÿ Topë mÿ ëg tañin

tīg sór vē. Ti téñ ja ag tógr nī, hā ra Topē kuprīg vý ti rīn mān.

¹⁹ Topē kuprīg vý ti tar han, kÿ tógr vēnh kuprīg ag jamā ra vyr gé, ag mÿ Topē vī sér tó je, vēnh kuprīg sigse kÿ nýtī ag mÿ.

²⁰ Vâsÿ ag tógr ti vī më sór ja tū nýtī, vēnh kuprīg sigse kÿ nýtī ēn ag. Noé tÿ ga kri tīg kÿ, ti tÿ barco mág han mû ēn kā ke ja vē. Ēn kā Topē tógr ver ag to fe nī ja nī, kÿ tógr ag vógr kónän jāvānh ja nī ver. Noé tÿ barco han kān ja ra tógr ag vógr kónän mû sir, Topē ti. Kÿ ū tÿ 8 (ke) ag tâvî vý krenkren mû, barco ēn kāki. Goj var kÿ barco tógr kri tī nī, kÿ tógr ag krenkren han, barco ti.

²¹ Goj tÿ ãjag tógr kygpe kÿ nýtī, ãjag krenkren je. Barco tÿ goj kri tīg ri ken hā vē, hā vý: batismo, he mû. Ñjag mro pijé'. Vēnh jykre to ken hā vē. Topē tÿ ēg tÿ ēg fe kavéj tÿ jānhkri han to ken hā vē. Ēg tÿ Topē mÿ vēnh fēg to ken hā vē, hā vý: batismo, he mû. Topē vý Jesus Cristo rīn mān ja nī, hā kÿ tógr ēg krenkren han ke mû gé.

²² Kanhkā tá tógr nī nī, Jesus ti, kÿ tógr Topē pēgja tá nī nī. Tá tógr tÿ ūn mág nī, Topē tÿ jēgnē jafā ag kri, ūn tar kar ag kri, ēg tÿ kanhkā tá ūn vég tū kar ēn ag mré hā. Vēnh kar kri ke vý tÿ ti nī, Jesus ti.

4

Vēnh jykre tāg

¹ Ha vé, Cristo vý jagtar nī ja nī, vēsýrénh kÿ. Kÿ tag to tar nýtīmnī gé, ãjag tÿ ti kóm jagtar nýtīn kÿ. Tag vý ki hā ke mû, ha më: ū tÿ ēprā jagtar kÿ tógr Topē vī mranh tū nígtī.

2 Hā kȳ ūri Topē vī hā han sórmnī, ti vī tovānh tūg nī, ājag tȳ ga kri mūn kȳ. Ājag tȳ néń to én mū ȳn han sór tūg nī.

3 Vāsȳ ājag tōg ū tȳ Topē ki kagtīg ag jykre han ja nīgtī, prȳg tȳ hēn ri ke ki, mȳr, ha mē. ȳn kā ājag tōg ājag prū tū fag to én (ka)mē han ja nīgtī, ājag mén tū ag to ke gé. Ājag tȳ néń to én mū ȳn han ājag tōg nīgtī. Kronkron mū ja ājag tōg nīgtī, krī tū ja ājag tōg nȳtīgtī. Vēnh mān kȳ ājag tōg kronkron kȳ kāgter mū ja nȳtīgtī gé, vēnh kāgrá mȳ festa kórég ȳn han ja ājag tōg nīgtī gé.

4 Ūri ājag tōg tag han mān sór tū nȳtī ha, hā kȳ tōg ag mȳ e tī, ū tȳ vēnh jykre kórég to tar nȳtī ag mȳ. Ag mȳ tōg e tī, ājag tȳ ag mré ag jykre pāno han mān sór tū nȳtīn kȳ, ājag tȳ ag krī tū jāvo krī há nȳtīn kȳ. Hā kȳ ag tōg ājag to vī kónān tī, ūri.

5 Hā ra Topē tōg ag jykre vég nī nī. Vēnh kar jykre tugnȳm ti tī mȳr, kȳ tōg ag mȳ ag jykre to: “tag vȳ há nī, ȳn vȳ kórég nī,” henh ke mū, ūn rīr mū ag jykre to, ūn kāgter mū ag jykre to ke gé.

6 Ū tȳ hēn ri ke ag tōg Jesus mur ke to hā kāgter ja nīgtī. ȳn ag mȳ tōg vēnh vī sér tónh vyr gé, Cristo ti, vēnh kuprīg ag jamā ra, ag krenkren jé. Ag tȳ han ja to Topē tōg ag vóng kónān, ag tȳ ājag tȳ ga kri mūgtī kā vēnh jykre han mū ȳn to. Hā ra Topē tōg ag rīnrīn mān sór ja nī gé, hā kȳ tōg ag kāgter mū ra ag mȳ vēnh vī jēnēg mū gé, ag tȳ kanhkā tá junjun jé.

7 Kakó ti tī ha, ga tag tȳ tūg' henh ke kurā ti. Vēso jykrén nī, krī há han nī, ājag tȳ Topē mré vēmén há han jé.

8 Kÿ jagn  to h  t v  n t mn . Tag to kr nh ke t g n .  g t  jagn  to h  n t n k   g t g jagn  m  v nh p te f n ke m ,  g t  Top  v  mranh m  ti, ti e n t  h  ra.

9  t  kuvar h  t   jag to pasa k  ti m : “inh mr  j ” hemn . Ti to v  t g n , ti to m  s r n t mn .

10 K , Top  v   g tar han t .  t g n n   to tar n , j vo   t g n n     to tar n t g  gé.  n ki r rmn ,  jag t  n n   to tar n t   n h  ki r rmn , v nh kar t   jag t gr n tar n t  j .  g t  Top  t  n n to  g tar han m   n ki r r h  han ke v , tag v  Top  m  h  n .  g tar på han ti t , Tope ti.

11  jag k m    v m n k  Top  v  h  t  v m n n .  t g Top  t  ag ki r r t gt , k n j  Top  m  to v , ti t  to ti tar han j .  jag t   jag r nhr j tag ki r r h  han k  Jesus ki ge k  n t  kar ag v  Top  m  v  h  han ke m . Jesus Cristo h  v  t   n m g n , ti h  v  tar n , k  t g t g’ henh ke t  p  n . Am m.

Ag t  Jesus t gr n  g v g k n n ke

12 Inh kanhk ',  jag to s g h  t v  n . N n   jagy p  v g  jag t g m . Ge ti n gt , k  to jykrén t g n .  g kar v  tag v g t , Jesus t gr n.

13 M  s r n t mn .  jag jagtar k   jag t g Cristo t   g jagfy jagtar m   n ri ke v g t .  jag t  ti ri ke jagtar k   jag t g ti mr  t   n m g n t nh ke m  gé, ti t  t   n m g n nh ke kur   n k .  n k  t g  jag m  s r gy t nh m , ha vemn .

14 H , t  t g  jag m  s r t v  t nh m , ag t   ri  jag m  v  k n n han m  ra,  jag t  Cristo ki r n k  n t  t gr n. Ag t   jag to v  k n n t gr n  jag t g ki kanhró n t nh ke m , Top  kupr g t  t   jag jagr 

nī ti. Ti kuprīg vȳ ājag tȳ ūn mág han ke mū, Topē tȳ tȳ ūn mág nī ēn ri ke.

¹⁵ Ū ag tóg ājag tȳ ū téñ tugrīn jagtar nȳtī, ājag tȳ ū tū péju tugrīn ke gé. Kȳ ū ag tóg ājag tȳ crime han tugrīn jagāgtar nȳtī gé, ājag tȳ vēnh kar to vī tugrīn ke gé. Ājag tȳ ag mré vēnh jykre pāno tugrīn jagtar kȳ tóg Topē mȳ há tū nī. Ājag tȳ ti vī mranh ke tū vē vē.

¹⁶ Ājag tȳ hā ra Cristo tugrīn jagtar kȳ tóg ti mȳ há tū. Tag to mȳ'āg tūg nī. Tag to Topē mȳ vī há han nī, ājag tȳ tȳ Cristo mré ke nȳtīn kȳ.

¹⁷ Topē vȳ vēnh kar jykre tugnȳm kān ke mū, kurā kakó ki. Hā ra tóg ū tȳ ti ki ge kȳ nȳtī ag jykre tugnȳm vén ke mū. Ti tȳ ēg jykre tugnȳm kȳ ēg tóg néñ ū Jagy ve kren ke mū. Kȳ ū tȳ ti ki ge tū ag vȳ néñ ū Jagy pē ēn ve kān ke mū, ha vemnī, ū tȳ ti vī kato tē mū ag.

¹⁸ Hā kȳ tag tóg rán kȳ nī, ha mē: “ū tȳ Topē vī há han sór mū ag vȳ ter kren ke mū. Kȳ ū tȳ ti vī mranh tī ag vȳ kren ke tū pē nī, ū tȳ ti kato tē mū ag,” he ja tóg nī, Topē vī tȳ rán kȳ nī ki.

¹⁹ Topē tȳ ēg to: “tag vȳ ti Jagy venh ke mū,” hen kȳ ēg tóg venh ke mū. Kȳ, ēg jagtar mū ra ēg vēnh jykre há hā han kȳ nȳtīn ke mū. Ū tȳ ēg han mū ēn to jykrén jé ēg tóg ke mū, Topē to. Ti pi(jé) ēg tovānh ke mū'. Ēg mré tóg nī nī.

5

Pedro tȳ ēg jyvēn

¹ Vāhā sóg ū tȳ Jesus ki ge kȳ nȳtī ag to pā'i ag jyvēn sór mū, ha mē. Ājag ri ke inh nī, isȳ tȳ ājag kóm ū tȳ Jesus ki ge kȳ nȳtī ag to pā'i jēn kȳ. Cristo

jagtar ve ja inh nī gé hā ra. Ti vēnh ven mān ke kurā
ēn kā sóg tÿ ūn mág jēnh ke mū gé.

² Kÿ sóg ãjag mÿ tag tó sór mū, ha më. Ájag krém
ke ag ki rír há han nī. Ú tÿ carneiro ki rír tī ẽn tÿ
ã mëg ki rír há han tī ẽn ri ke han nī. Topē tÿ ãjag
mÿ vēnh rānhrāj nīm jan hā vē. Ájag rānhrāj tÿ ãjag
mÿ sér tīn kÿ tóg há tī. Ájag tÿ ãjag rānhrāj han sór
tū nīn kÿ tóg ū tī. Kÿ ãjag ganho mī ëkrén sór tūg nī
gé. Topē tū vē, ãjag rānhrāj tī, hā kÿ ki rír há han
sórmnī.

³ Kÿ ãjag krém ke ag ki rírmnī, ag mÿ komēr hā
vīmnī. Ag rīnve vēnh jykre há hā han kÿ nýtīmnī, ag
tÿ ãjag jykre há ve kÿ ãjag kóm han sór jé.

⁴ Kānhmar ti kātīg mān ke mū, ēg pā'i mág ti, ēg ki
rír tī ti. Kÿ tóg ãjag tÿ ūn mág han ke mū. Ájag mÿ
tóg krī tógfī ri ke vin ke mū, ãjag tÿ tÿ ūn mág nýtīn
kÿ, hā ra tóg kórég vānh nī, ēg krī tógfī ẽn ti.

⁵ Kÿ sóg kyrū ag jyvēn sór mū. Ájag mÿ sóg: “ūn
sanh tÿ ãjag mÿ néñ ū tó mū ẽn han nī,” he sór mū.

Kÿ sóg vēnh kar jyvēn sór mū gé. Vēnh kar mÿ
sog: “jagnē to é he tūg nī,” he mū. “Jagnē ki rír há
han nī, jagnē mÿ néñ ū há kar han nī,” he sóg mū.
Tag vÿ rán kÿ nī, Topē vī rá ki, ha më. “Topē vÿ ū tÿ
jagnē to é he mū ag kato tē tī. Hā ra tóg ū tÿ: “ūn sī
vÿ tÿ inh nī,” he mū ẽn to há nī,” he tóg, Topē vī rá
ki. Hā kÿ vēsÿ ūn mág han sór tūg nī.

⁶ Topē vÿ tar nī, kÿ tóg kejēn ēg mÿ néñ ū jagy
jēnēg tī. Ti kato tē tūg nī hā ra, ti tovānh sór tūg nī
gé. Kÿ tóg ã kurā ki ãjag tÿ ūn mág han mān ke mū,
ha vemnī.

⁷ Ájag krī kufy nīn kÿ ti hā mÿ tómnī, kÿ tóg ãjag
mÿ ãjag krī kuprāg ke mū. Ti hā vÿ ēg ki rír nīgtī.

8 Vēnh ki rīrmnī. Nūr ri ke han tūg nī. Ha vé, ēg kato vāsān tī ūn, Japo ēn tóg ēg to vājig tīgtī. Mīg kókīr ri ke ti nī, ti tý ēg mān sór ký.

9 Hā ký ti kato vāsānsān nī, Jesus Cristo ki rā tovānh tūg nī gé, ū tý ãjag tý ti tovānh han sór mū ra. Ha vé, ēg kanhkā kar ag vý jagtar tī, ãjag kóm, ga kri ke kar ag. Ag mī ēkrén ký tar nýtīmnī.

10 Kurā pipir ki ãjag tóg jagtar tī. Kar ký Topē vý ãjag tý ūn há tāvī han ke mū, ãjag tý kygnē mān tūg jé. Ti hā vý ēg tar han tī, ēg tý ti to krónh ke tū nī jé. Ti hā vý ãjag tý ūn há han ke mū gé, ký ãjag tóg ti tovānh ke tū pē nī. Ēg to há pē ti nī, Topē ti. Ēg kuprēg tóg mýr, ēg tý Cristo tugrīn kanhkā ve jé, ēmā sīnvī pē ūn ti, ū tūg vānh ūn ti.

11 Topē hā vý ã pir mý tar nī'. Ti hā vý tū' henh ke tū nī'. Amém.

Pedro tý ag mī ēkrén

12 Tó sī han sóg ãjag mý, ký Silas tóg inh mý ãjag mý rán mū, inh vī ti. Ēg kanhkā vý tý ti nī, Silas ti, Jesus tovānh jāvānh ti nýtī, ký tóg iso há nī gé. Isý ãjag tar han sór vē, hā ký sóg ãjag mý inh vī jēnēg mū. Sý ãjag mý: “Topē vý ēg tar han ke mū mýr,” he mū gé. Ti to krónh ke tūg nī.

13 Cidade tý Babilônia tá ēg nýtī, ký tag ki ū tý ãjag mré Jesus ki ge ký nýtī ag vý ãjag mī ēkrég tī. Ñag mré tóg ēg kuprēg, Topē ti. Ký inh kósin tý Marcos vý ãjag mī ēkrég tī gé.

14 Jagnē ki nhun ke ri ke han nī, jagnē nýgé kāgmí ký, ãjag tý tý jagnē mré ke nýtīn ký.

Cristo mré ke vý tý ãjag nýtī. Topē jé ãjag krī tý kānhvy' hé. Hā vē.

Topẽ vĩ rá

New Testament in Kaingang (BR:kgp:Kaingang)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaingang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaingang

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
16af52c8-0e45-5e91-b36c-cd314d36d7fc